

ДАН 4. (16. август 2023. године)

КОПАОНИК-ЈОШАНИЧКА БАЊА-СТУДЕНИЦА-ЖИЧА-ВРЊАЧКА БАЊА)

Четврти дан летњег кампа био је предодређен за упознавање долине Ибра, Копаоника и дела Западног Поморавља. После укусног доручка добро расположена екипа учесника летњег кампа упутила се на највише делове планине Копаоник, тзв. Равни Копаоник. На путу догле зауставили смо се на локалитету Беле стене. Један од популарнијих видиковаца на планини није нам био наклоњен, с обзиром да су магла и густи облаци спречавали предиван поглед на падине Копаоника. Без обзира на не толико пријатне услове за разгледање, учесници су добили бројне информације о геолошкој прошлости и формирању планине, сложеним петролошким односима, о педолошком покривачу, о биљном свету који насељава планину и закономерности вертикалне зоналности вегетације, за коју Копаоник представља уџбенички пример. Дошавши до највишег дела Равног Копаоника, тј. до скијашког центра Копаоник, користимо време да обиђемо сам туристички центар, упознамо се са његовим садржајима и понудом, прошетамо по свежем планинском ваздухом и уживамо у погледу на највише врхове овог масива. Истовремено, неки од нас то слободно време искористили су да дају интервју нашем медијском партнеру „Спутњику“, који је у потпуности медијски испратио наше путовање по Србији. Новинарка „Спутњика“ Сенка Милош, која нам је у првим данима кампа правила друштво, својски се потрудила да јавност информише о нашим активностима, те је поред ауторских текстова о кампу искористила прилику да узме изјаве и интервјуе готово свих учесника ове акције и добије прве утиске, доживљаје и запажања руских колега о Србији, њеној природи, обичајима, историји, култури, људима, храни и целокупном наслеђу. После Равног Копаоника спуштамо се до Јошаничке бање или такозваних „Зелених врата Копаоника“. Посету једној од највиших бања у Србији започињемо разгледањем споменика Милунке Савић. Ова српска хероина из ратова са почетка двадесетог века, рођена је у суседном селу Копривница. Благодарни потомци подигли су јој у центру Јошаничке бање споменик и отворили спомен собу где смо могли да се упознамо са борбама српске војске у Балканским ратовима и Првом светском рату и сазнамо о великом подвигу Милунке Савић, најодликованије жене у историји ратовања. Верујемо да је нашим руским пријатељима једна од најупечатљивијих са целог кампа управо ова везана за жену ратника која је својом храброшћу и способностима засенила и много познатије великане ових ратова. Поред историјских упознајемо се и са природним карактеристикама овог краја, тј. конкретно бањског лечилишта. Температура термалних извора од готово 80 степени Целзијуса изазива дивљење, велики број растворених минерала у води и њихова лечилишна својства нешто су што привлачи велики број туриста у току године, а природни амбијент који окружује бању још је један од адута који подстиче већи туристички промет. Након бање упућујемо се у долину реке Ибар или како је још називају „долином краљева“, „долином векова“ или „долином јоргована“. И она заиста то и јесте, јер крије право благо средњовековне српске културе и духовности. Од многобројних манастира у својој долини, ми смо се одлучили да посетимо вероватно најрепрезентативније, Студеницу и Жичу. Мајка црква свих српских цркава, Студеница, дочекала нас је у пуном сјају. Дивимо се лепоти тог мермерног здања, која чува векове победа, страдања, патњи и поновног васкрсења српског народа. Водич у манастиру упознао нас је са историјом манастира који је заштићен и као светско културно наслеђе УНЕСКО, архитектуром, живописом, уметношћу, и скренуо пажњу на значај који је манастир имао у прошлости и који има данас на духовној мапи Србије. Имали смо

прилику да видимо највише домете средњовековног фрескосликарства са почетка XIII века у Богородичиној цркви као и саркофаге са моштима оснивача династије Немањића и ктитора манастира, Светог Симеона Мироточивога, затим његове жене Ане и њиховог сина, српског краља Стефана Првовенчаног. Пошто нам се није посрећило да видимо фрескопис суседне Краљеве цркве, с обзиром да се налазила под рестаурацијом, користимо време да уживамо у погледу на ремек-дело српског средњовековног градитељства и предивне планинске пејзаже који га окружују. Пут нас даље води на север, према Краљеву, али правимо паузу за ручак у реторану „Јеринин град“ у живописној долини Ибра, тачно прекопута средњовековног утврђења Маглич. С обзиром да смо са собом имали и дрон, како бисмо што боље овековечили наше путовање, правимо неколико величанствених снимака саме тврђаве и клисуре Ибра. После предаха настављамо даље ка Жичи. Манастир подигнут недалеко од Краљева, постао је место крунисања свих краљева из династије Немањић. У склопу обиласка манастирске цркве имали смо прилику да погледамо кратак филм који нам је показао прошлост манастира од оснивања и периода Немањићке државе, преко турбулентног и тешког времена турске владавине па све до ослобођења ових крајева, али и великих страдања и разарања током два светска рата. Поред тога могли смо да се видимо и брод главне цркве, сачуване фреске, црквени мобилијар и барем на тренутак осетимо мир и дух средњовековног периода. Нажалост врата суседне цркве посвећене светом Сави била су затворена те нисмо могли да погледамо једну од изузетно ретких фресака на овим просторима, која приказује руског цара Николаја II Романова. После манастира крећемо долином Западне Мораве назад за Копаоник, али се накратко задржавамо у Врњачкој бањи како би се учесници кампа упознали са бањом која носи епитет „краљице бања“ у Србији. Прошетали смо по главној бањској променади која је врвела од људи, с обзиром да је баш тих дана бања била домаћин Фестивала филмског сценарија. Погледали смо скулптуру врапца Гочка на тргу, прошли поред Трга културе, Летње позорнице, шетали се уз Бањски поток, да бисмо ову кратку посету завршили разгледањем прелепог бањског парка и извора минералних вода. На тај начин заокружили смо данашњи обилазак Копаоника и долине Ибра, упутили се према Брзећу где смо вечерали у ресторану „Колиба“, а затим и према нашем преноћишту у Блажеву.

